

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Fővárosi Ítéltábla Dr. Kálmán Éva Ügyvédi Iroda; által képviselt felperesnek dr. Dóra Béla ügyvéd által képviselt alperes ellen, kölcsön visszafizetése iránt indított perében, a Pest Megyei Bíróság 2010. szeptember 20. napján meghozott, 23.P.20.456/2008/52. számú ítélete ellen, az alperes részéről 58. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel meg nem támadott részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését pedig helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 100.000 (százezer) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a le nem rótt 773.300 (hétszázhetvenháromezer-háromszáz) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Megállapítja továbbá, hogy az alperes pártfogó ügyvédjének díját teljes egészében az állam viseli.

A ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A Zrt. - a fizetési meghagyással indult és alperes ellentmondása folytán perré alakult eljárásban előterjesztett - módosított keresetében a peres felek között 2002. május 14. napján megkötött hitelszerződésből, valamint a 2002. május 30-án kelt kölcsönszerződésből eredő lejárt tartozásának megfizetésére kérte kötelezni az alperest a Ptk. 523. § (1) bekezdésére figyelemmel. Az elsőfokú eljárásban a Zrt. az alperessel szemben fennálló perbeli követelését az Zrt-re engedményezte; az elsőfokú bíróság 45. számú jogerős végzésével a jogutódlást megállapította és a Zrt. felperest a perből elbocsátotta.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, azt jogalap és összecszerűség vonatkozásában is vitatta. Megítélése szerint a felperes a kölcsönszerződést alaptalanul mondta fel, ugyanis tartozását a szerződésekben foglaltak szerint megfizette. Állította, hogy magatartásával a felperesi jogelőd neki 3.790.148 Ft kárt okozott, amely tekintetében beszámítási kifogást terjesztett elő.

A felperes a beszámítási kifogás elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg 4.000.000 Ft-ot, valamint 1.869.336 Ft lejárt ügyleti kamatot, 1.120.001 Ft lejárt tőke késedelmi kamatát, 175.486 Ft lejárt kamat késedelmi kamatát, valamint 2008. év június hó 07. napjától a kifizetés napjáig járó 4.000.000 Ft tőketartozás után évi 7,01 %-os ügyleti, valamint 6 %-os késedelmi kamatát, 2008. év június hó 07. napjától a kifizetés napjáig 3.164.823 Ft lejárt kamattartozás után a mindenkorin jegybanki alapkamatnak megfelelő késedelmi kamatát, 8.888.125 Ft-ot, 923.531 Ft lejárt ügyleti kamatot, 283.975 Ft lejárt tőke késedelmi kamatát, valamint 2007. év január hó 19. napjától a kifizetés napjáig járó 8.888.125 Ft után évi, 7,01 %-os ügyleti és 6 %-os késedelmi kamatát, 2007. év január hó 19. napjától a kifizetés napjáig járó 1.207.506 Ft lejárt kamattartozás után, a mindenkorin jegybanki alapkamatnak megfelelő késedelmi kamatát, továbbá 1.525.000, Ft perköltséget. A bíróság a keresetet ezt meghaladóan elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában megállapította, hogy a felperesi jogelőd és az alperes között 2002. május 14. napján 10.000.000 Ft tekintetében rullirozó forgóeszközhitel szerződés, 2002. május 30. napján beruházási kölcsönszerződés, míg ugyanezen a napon a és az alperes között 17.940.000 Ft vonatkozásában kölcsönszerződés jött létre új mezőgazdasági gép vásárlási célú hitelhez kapcsolódó vissza nem térítendő egyösszegű normatív állami támogatás és áfa előfinanszírozására. Az utóbbi kölcsönszerződés 2004. február 20. napján teljesítéssel megszűnt. Megállapította azt is, hogy az alperes 2003. október 20. napjától kezdődően nem tett eleget a szerződésekben foglalt vállalásának: a fizetési kötelezettségének teljesítése napján nem állt megfelelő fedezet rendelkezésére a felperesi jogelődnek ahhoz, hogy az esedékes törlesztő részleteket az alperes számlájáról leemelje. A kölcsönszerződésekre az alperes 2006. augusztus 15. napjáig mindösszesen 17.664.000 Ft-ot teljesített. Az elsőfokú bíróság igazságügyi könyvszakértő véleményre figyelemmel megállapította, hogy az alperes 2003. október 20. napjától fizetési kötelezettsége teljesítésével késedelembe esett, ugyanis nem állt rendelkezésére a számláján a megfelelő fedezet a kölcsöntartozások esedékes összegeinek rendezésére. Mindezekre figyelemmel a bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a perbeli szerződések 4.2.a) pontjára tekintettel a felperesi jogelőd jogszerűen mondta fel mindkét perbeli szerződést azonnali hatállyal 2006. augusztus 2. napján. Az elsőfokú bíróság az alperes lejárt tartozását az igazságügyi könyvszakértő véleménye alapján állapította meg. Mivel az alperes a teljesítéskor nem jelölte meg, hogy a törlesztést pontosan melyik kölcsöne teljesítésére szánta, így a számlavezető bank a Ptk. 290. § (2) bekezdés a) pontja alapján helyesen számolta el az alperes teljesítését, amikor elsődlegesen

a korábban lejáró finanszírozási hitel vonatkozásában írta jóvá a törlesztéseket. Az elsőfokú bíróság a felperes kereseti kérelmét a 2007. január 19. napjától 2008. június 6. napjáig járó évi 7.01 % ügyleti kamat és 6 % késedelmi kamat tekintetében utasította el a 10.000.000 Ft összegű tőke tartozás után, figyelemmel arra, hogy a forgóeszközhitel tekintetében az értéknapi 2008. június 6. napja, így a felperes ezen kamatokat kétszeresen nem követelheti.

Az elsőfokú bíróság az alperes beszámítási kifogását nem találta alaposnak, mivel a felperesi jogelőd jogszerűen mondta fel a kölcsönszerződéseket, így azok felmondásával nem okozott kárt az alperesnek.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes fellebbezéssel élt, melyben annak megváltoztatásával a kereset elutasítását kérte. Kérelme indokául előadta, hogy mindhárom szerződés tekintetében a felperesi jogelődöt képviselő ugyanazon számú bankszámlájára történő átutalással, vagy befizetés útján kellett teljesítenie. Hivatkozása szerint ahoz nem érkezett meg az őt illető állami támogatásnak egy része, így az eredetileg meghatározott lejáráti határidőn belül önhibáján kívül nem fizethette vissza a kölcsönt. Előadta, hogy a tájékoztatása szerint az állami támogatás várhatóan 2002. december folyamán megérkezik, azonban ettől eltérő tájékoztatást senkitől sem írásban, sem szóban nem kapott. Ezért abban a tudatban volt, hogy az állami támogatás hátralékos része a számláján jóváírásra került és a kölcsönszerződés ezen okból teljesítéssel megszűnt. Az alperes szerint a Ptk. 290. § (1) bekezdésére figyelemmel mindebből az következik, hogy a nevezett bankszámlára történő befizetéseket és átutalásokat a jogelőddel kötött két perbeli szerződésből folyó kötelezettségének teljesítésére szánta. Hivatkozása szerint a késedelmes teljesítéséről a két perbeli szerződés felmondásáig tudomással nem bírt, erről értesítést, felszólító levelet nem kapott. Sérelemezte, hogy a felperes 2004. októberétől, az állított késedelembe esése időpontjától számított két év elteltével, 2006. augusztusában mondta fel a szerződéseket. Megítélése szerint a felperesi jogelőd ezen magatartásával megsértette a Ptk. 4. § (1) bekezdésében megfogalmazott jóhiszeműség és tisztesség polgári jogi alapelveit. Hivatkozott továbbá a Ptk. 4. § (4) bekezdésére is.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Csatolta a Rt. Fiókjának alpereshez 2004 évben intézett felszólító leveleit.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével helyesen állapította meg, abból megalapozott jogi következtetéssel, helytálló érdemi döntést hozott. A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásával is teljes mértékben egyetért. Ezért na másodfokú bíróság az abban foglaltak megismétlése helyett a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján csupán utal az ott kifejtettekre. A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki:

A Ptk. 290. § (1) bekezdése kimondja: ha a kötelezettnek a jogosulttal szemben

több tartozása áll fenn, és teljesítése nem fedezi valamennyi tartozását, azt a kötelezett rendelkezése szerint, ennek hiányában pedig arra a tartozásra kell elszámolni, amelyre a kötelezett felismerhetően szánta.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes a törlesztő részletek teljesítése során semmiféle rendelkezést nem adott arra nézve, hogy azokat ténylegesen melyik tartozására kéri elszámolni. Egyéb adatok hiányában az alperes feltehető szándékára sem lehetett következtetni, így helyesen járt el a felperes, amikor a Ptk. 290. § (2) bekezdésében írt rendelkezés alkalmazásával írta jóvá az alperesi részteljesítéseket.

Az alperes fellebbezésében sérelmezte, hogy nem értesült arról, miszerint az ... által átutalandó állami támogatás késedelmesen, illetve egy része egyáltalán nem érkezett meg a bankszámlájára. Jelen esetben az ... az alperes teljesítési segédjeként járt el, az állami támogatást a megadott bankszámlára az alperes jogán teljesítette. Az átutalás esetleges késedelmes teljesítése, illetve elmaradása ennél fogva jelen esetben kizárólag az alperes terhére esik. Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy az alperes tulajdonát képezte az a bankszámla, amelyen rendelkezésre kellett állnia a szerződésszerű teljesítéshez szükséges pénzösszegnek, tehát az alperes nem volt elzárva annak ellenőrzésétől, hogy a teljesítéshez szükséges pénzösszeg rendelkezésre áll-e. Az alperesnek ellenőrzése során mindenképpen észlelnie kellett volna, amennyiben javára az állami támogatás összege nem, illetve nem határidőben került folyósításra. Ennek függvényében a törlesztő részletek fedezetének biztosítása érdekében további intézkedéseket kellett volna tennie.

Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a perbeli szerződésekben a felperes nem vállalt külön kötelezettséget arra hogy felhívja az alperes figyelmét, a számláján rendelkezésre álló pénzösszeg elégtelenségére. Ennek ellenére a felperes 2004. évben több alkalommal közölte az alperessel a lejárt tartozása összegét, és felszólította annak kiegyenlítésére. Így az alperesnek a szerződések 2006. augusztusi felmondásig elegendő idő állt rendelkezésére a tartozása megfizetésére. A kiemelt tényekre tekintettel a felperes nem szegte meg a Ptk. 4. § (1) bekezdésében és a Ptk. 277. § (4) bekezdésében foglalt együttműködési kötelezettségét.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes fellebbezési eljárási perkölségének megfizetésére, melyet a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) és b) pontja, (5) bekezdése alapján állapított meg. Az így megállapított munkadíjat a (6) bekezdés alapján mérsékelte a jogi képviselő által ténylegesen kifejtett tevékenységre tekintettel. A munkadíj a rendelet 4/A. § (1) bekezdése értelmében az általános forgalmi adót is tartalmazza.

Az alperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli. Az alperes pártfogó ügyvédjének díja az állam terhén marad.

Budapest, 2011. március 29.

Dr. Németh László a tanács elnöke Dr. Molnár Ágnes s. k előadó bíró Dr. Merőtey Anikó s. k. bíró